

نشریه پژوهش و برنامه‌ریزی شهری، سال هفتم، شماره بیست و هفتم، زمستان ۱۳۹۵

شایپا چاپی: ۵۲۲۹-۲۲۲۸، شایپا الکترونیکی: ۳۸۴۵-۲۴۷۶

دربافت: ۱۳۹۵/۵/۱۰ - پذیرش: ۱۳۹۵/۱۱/۱۴

<http://jupm.miau.ac.ir/>

صفحه ۱۶۲-۱۴۷

تحلیل عوامل اثرگذار بر عدم تمایل شهروندان به استفاده از پل‌های عابر

پیاده (مطالعه موردنی: شهر گرگان)

اکبر شربتی: دانشجوی دکتری و مدرس گروه جغرافیای دانشگاه پیام نور*

چکیده

پل‌های هوایی عابر پیاده به منظور بالابردن امنیت جسمانی عابرین برای عبور از عرض خیابان و جلوگیری از اختلاط حرکت سواره و پیاده تعییه شده‌اند. عبور عابرین پیاده از سطح خیابان باعث ایجاد اختلال در حرکت اتومبیل‌ها شده و خطرات جانی را برای عابرین به همراه خواهد داشت. هدف اساسی از انجام این پژوهش تحلیل عوامل اثرگذار بر عدم تمایل شهروندان به استفاده از پل‌های عابر پیاده است. این پژوهش از نظر ماهیت و هدف کاربردی است و روش تحقیق آن توصیفی - تحلیلی است. جامعه آماری این تحقیق کلیه عابرین پیاده شهر گرگان است که با بهره گیری از فرمول کوکران و با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی ساده، تعداد ۲۳۰ نمونه انتخاب و اطلاعات توسط پرسشنامه محقق ساخته، جمع آوری شده است و از نرم افزار SPSS جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها استفاده گردید. آلفای کرون با خبرای بخش‌های مختلف پرسشنامه ۰/۸۹۳ به دست آمد که نشان دهنده قابلیت بالایی از اعتماد و اطمینان ابزار مورد تحقیق است. نتایج حاصل از آزمون فرضیات نشان می‌دهد که رابطه معناداری در سطح ۹۹ درصد بین متغیرهای مستقل شامل؛ مکانیابی نامناسب پل‌ها، ناکافی بودن برنامه‌های آموزشی و فرهنگی و وضعیت جسمانی نامناسب عابرین با متغیر وابسته (عدم تمایل شهروندان به استفاده از پل‌های عابر پیاده) وجود دارد. نتایج آزمون t نشان داد که فقدان موانع بازدارنده فیزیکی در اطراف پل‌های عابر بر عدم تمایل عابران به استفاده از پل‌ها تاثیر دارد. نتایج آزمون آماری تحلیل واریانس نشان داد که بین متغیرهایی مانند سن و تحصیلات عابرین در عدم استفاده از پل‌ها تفاوت معناداری وجود دارد.

واژه‌های کلیدی: عابرین پیاده، پل عابر، مکانیابی پل، وضعیت جسمانی عابرین، شهر گرگان

۱- مقدمه

۱-۱- طرح مسأله

دیگران، ۱۳۹۳: ۳۰۱). اولین ابزار برای بهبود اینمنی پیاده راه‌ها عبارت است از کاهش یا حذف تعارضات بین وسایل نقلیه و عابران پیاده به واسطه تفکیک فضا که این جدایی می‌تواند به صورت افقی یا عمودی، یا به واسطه تفکیک زمانی باشد. در دهه‌های ۶۰ تا ۸۰ در جهت حذف خودروها از شهرها و گسترش پیاده راه‌ها تلاش بسیار شد، اما از آن جایی که حذف کامل اتومبیل از فضای شهری امری محال بود، در دهه‌های پایانی قرن بیستم اقداماتی در خصوص همسازی حرکت سواره و پیاده در محلات آرام سازی ترافیک صورت گرفت تا جایی که در سال‌های اخیر همراه با مطرح شدن طرح توسعه پایدار و نو شهرسازی در مقیاس شهر و محله، استفاده کترسل شده از وسایل نقلیه، اتصال کامل شبکه‌های پیاده به یکدیگر و ترکیب حرکت سواره و پیاده با اولویت عابر پیاده، در صدر برنامه ریزی‌های شهری قرار خواهد گرفت (سلطان حسینی و دیگران، ۱۳۹۰: ۴۶). جدا سازی حرکت عابران پیاده با ترافیک عبوری راه در مقاطع با حجم و سرعت بالا از جمله مسائلی است که علاوه بر تامین اینمنی عابران، روانی ترافیک مسیر مورد نظر را نیز در بر دارد. یکی از روش‌های گذر ایمن عابر از این مقاطع احداث گذرگاه غیر هم سطح عابر است. گذرگاه غیر هم سطح به عنوان گزینه‌ای با کمترین تداخل حرکت عابر با ترافیک عبوری در بسیاری از موارد از اینمن ترین و مطمئن ترین گزینه‌ها است (حاجی حسینلو و دیگران، ۱۳۸۹: ۱۳۱۸). گذرگاه‌های غیر هم سطح عبور عابرین

هم اکنون رشد شهرنشینی و ازدیاد وسایل نقلیه در کشور باعث ازبین رفتن مقیاس انسانی در سطح شهر، نابودی فضاهای شهری و ارتباطات چهره به چهره، افزایش تراکم در مراکز شهری و افزایش میزان تصادفات در شبکه معابر، ازبین رفتن اینمنی و امنیت عابران پیاده، کاهش ارزش عابر پیاده، و به طورکلی موجب تنزل کیفیت محیط از دیدگاه‌های مختلف شده است و امکان بهره‌های گیری از موقعیت مکانی محیط را به شدت کاهش داده است و در نهایت منجر به بروز محیطی با کیفیت پایین و نامن به خصوص برای عابران پیاده شده است (احدى و بشيرى ۷۴: ۱۳۹۳). عابرین پیاده مهم ترین رکن ترافیک بعد از وسیله نقلیه می‌باشند و برای زود رسیدن به مقصد سعی می‌نمایند از کوتاه ترین و کم خطرترین راه‌ها استفاده نمایند که ممکن است به جهت ازدحام به پر خطرترین مسیرها تبدیل شود. همچنین عابرین پیاده ممکن است از عرض خیابان نیز عبور نمایند که متناسب با تعداد عابرین و سرعت حرکت آنها و تعداد خطوط سواره رو، حجم و سرعت وسایل نقلیه عمومی، شلوغی تشدید گردد (ستایش ولی پور و احمدزاده، ۱۳۸۵: ۱۰۴). مهندسان حمل و نقل و ترافیک برای رفع نیاز عبور و مرور عابران پیاده سه راه حل ارایه کرده اند که عبارتند از: عبور و مرور با استفاده از پل هوایی، استفاده از زیر گذر و استفاده از گذرگاه مخصوص عابران پیاده (تخت آبنوس و

- ؟شهروندان شهر گرگان تا چه اندازه از مکان یابی پل‌های عابر رضایت دارند؟ در نهایت با تغییر متغیرهای ؛ همانند جنسیت، تحصیلات، گروههای سنی ؛ میزان استفاده از پل عابر چه تفاوتی می‌کند. بنابراین، نتایج پژوهش حاضر می‌تواند، زمینه‌های لازم در مدیریت شهری برای بهبود شاخصه‌های کیفی پل‌های عابر را فراهم سازد و این موضوع زمینه ساز ترویج فرهنگ استفاده از پل عابر گردد. بر این اساس مهم ترین فرضیه‌های پژوهش حاضر به شرح ذیل است.
- بین عدم تمایل عابران پیاده به استفاده از پل‌های عابر و مکانیابی نامناسب پل‌ها رابطه معنی داری وجود دارد.
  - بین عدم تمایل عابران پیاده به استفاده از پل‌های عابر و وضعیت جسمانی نامناسب آنان رابطه معنی داری وجود دارد.
  - بین عدم تمایل عابران پیاده به استفاده از پل‌های عابر و ناکافی بودن برنامه‌های آموزشی و فرهنگی رابطه معنی داری وجود دارد.
  - فقدان موانع بازدارنده فیزیکی در اطراف پل‌های عابر بر عدم تمایل عابران پیاده به استفاده از پل‌ها تاثیر دارد.
  - بین جنس، سن و میزان تحصیلات عابران پیاده در عدم استفاده از پل‌های عابر تفاوت معناداری وجود دارد.
- پیشینه تحقیق

پیاده که به شکل پل عابر و یا زیر گذر طراحی می‌شوند، از تسهیلات تردد عابرین پیاده محسوب می‌شوند که به منظور تفکیک فیزیکی مسیرهای تردد عابرین و وسائل نقلیه در معابر با ویزگی‌های عملکردی (حجم - سرعت) بالا احداث می‌گردد. میزان کارآیی گذر گاههای غیر هم سطح عابر پیاده تابعی از نوع تجهیزات به کار رفته و نحوه نگهداری از آن‌ها، سطح امنیت تامین شده، میزان سهولت دسترسی و تعداد استفاده کنندگان از این تسهیلات است (خاکی و دیگران، ۱۳۹۱:۱). استفاده عموم مردم از مدد پیاده روی یکی از ارکان اصلی دستیابی به حمل و نقل پایدار به شمار می‌رود. از این رو با توجه به آسیب پذیر بودن عابران پیاده، به خصوص افراد سالم‌نده و کودکان، در عبور از عرض خیابان مسئله ایمنی تردد عابران از عرض خیابان از پایه‌های اصلی حمل و نقل مطلوب شهری به شمار می‌رود. امروزه با افزایش تولید وسائل نقلیه از یک طرف و افزایش جمعیت جوامع بشری از طرف دیگر، توجه کافی به بحث عابرین پیاده، به خصوص از بعد ایمنی آن بسیار ضروری به نظر می‌رسد. هدف اساسی از انجام این پژوهش تحلیل عوامل اثرگذار بر عدم تمایل شهروندان به استفاده از پل‌های عابر پیاده و همچنین ارائه راهکارهایی عملی در جهت ارتقای کارایی (جلب تمایل شهروندان به استفاده از پل‌ها) پل‌های عابر پیاده است. اکنون این سوال مطرح است که؛ میزان استفاده شهروندان از پل‌های عابر در شهر گرگان چگونه است؟ عوامل تاثیرگذار بر عدم تمایل شهروندان در استفاده از پل‌های عابر کدامند

گذرگاه‌ها خلاصه نمود. قدرت آبادی و دیگران (۱۳۹۱) در مطالعه‌ای با عنوان مدل سازی میزان استفاده از پل‌های عابر پیاده با توجه به متغیرهای هندسی و کاربری زمین در منطقه ۲ شهرداری تهران نشان دادند که افزایش سرعت عملکردی وسایل نقلیه در معبر زیر پل، افزایش عرض معابر به همراه استفاده از پلهای برقی، کاهش ارتفاع پل، قرار گیری پل عابر در نزدیکی ایستگاه‌های اتوبوس و تاکسی و محدوده‌های کاربری‌های آموزشی و تجاری منجر به استفاده بیشتر عابرین از پل‌های عابر خواهد شد. باقري و دیگران (۱۳۹۰) در مقاله خود به این نتیجه رسیدند که در طراحی گذرگاه‌های عابر پیاده ضروری است که معیارهای مهم و موثر در انتخاب محل گذرگاه ایمن عابر پیاده بررسی شده و تجهیزات مورد استفاده برای افزایش ایمنی عابر پیاده مورد ارزیابی قرار گیرد. همچنین استفاده از تجهیزات ایمنی مناسب عابر پیاده در صورت سازگاری با منطقه مورد نظر می‌تواند باعث افزایش کارآیی تجهیزات و بهبود ایمنی عابر پیاده شود. سلطانی و مزینی (۱۳۸۹) در پژوهشی به بررسی عوامل اثرگذار بر تمايل شهروندان به استفاده از پل‌های عابر پیاده پرداختند و به این نتیجه رسیدند که هرچه موانع زیر پل‌ها بیشتر باشد، عابرین مجبور می‌شوند که از روی پل‌ها عبور کنند. همچنین موانع و بازدارنده‌های فیزیکی می‌تواند راهکاری کوتاه مدت جهت ترغیب عابرین برای عبور از روی پل قلمداد شود. در مطالعه‌ای حاجی حسین لو و دیگران (۱۳۸۹) با بکارگیری نرم افزار

عطائی زاده و ادريسی (۱۳۹۵) در پژوهشی به ارائه مدلی پیش‌بینی از پل‌های عابر پیاده در اثر تغییرات پل و اطراف آن در شهر تهران پرداخته اند که تحلیل مدل نشان دادکه وجود مانع در میانه معبر و مکانیزه بودن پل، مهم ترین تاثیر را در تشویق افراد به استفاده از پل دارند. حسینی و دیگران (۱۳۹۳) در تحلیل میزان تاثیر احداث گذرگاه‌های عابر پیاده بر میزان تصادفات آن‌ها در محور رشت – انزلی به این نتیجه دست یافته اند که تمایل عابران مسن به استفاده از پل کمتر از عابرین جوان است و مهم ترین عامل موثر در تصمیم گیری عابرین برای استفاده از پل عابر پیاده برخورداری از ایمنی بیشتر است. قدرت آبادی و دیگران (۱۳۹۲) در مطالعه خود با عنوان « مدیریت تردد عابران پیاده در معابر شهری با اولویت بهبود کارآیی پل‌های عابر در شمال و جنوب میدان توحید در شهر تهران » اذعان نموده اندکه علی‌رغم سازه نسبتاً قابل توجه پل‌های عابر، به طور میانگین در حدود ۲۱ درصد عابران از لحاظ ذهنی خضور پل را درک نمی‌کنند. همچنین در مورد پل‌های با درصد کارآیی بسیار پایین، مکانیزه کردن پلهای در حدود ۶۰ درصد حجم تردد پل را به روی آن انتقال داده و تا ۴ برابر درصد کارآیی پل‌های عابر را افزایش می‌دهد. خاکی و دیگران (۱۳۹۱) در بررسی با عنوان « آسیب شناسی پل‌های عابر پیاده در سطح شهر تهران » اذعان داشتندکه دلایل عدم کارآیی گذرگاه‌های غیرهم سطح عابرین پیاده را می‌توان در مکانیابی نامناسب و قصور در اعمال تدبیر لازم برای افزایش جذابیت این

پژوهش کلیه عابرین پیاده در شهر گرگان است. حجم نمونه با استفاده از فرمول کوکران 230 نفر تعیین شد و نمونه‌ها از روش نمونه‌گیری تصادفی ساده انتخاب شد. به منظور تعیین قابلیت اعتماد یا پایایی ابزار اندازه گیری تحقیق، آزمون مقدماتی بر روی 30 نفر انجام گرفت. آلفای کرونباخ برای بخش‌های مختلف پرسشنامه 0.893 به دست آمد که نشان دهنده قابلیت بالایی از اعتماد و اطمینان ابزار مورد تحقیق است. در این پژوهش جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم افزار آماری spss استفاده شده است. نتایج در دو بخش آمار توصیفی و آمار استنباطی مورد بررسی قرار گرفته است. در بخش آمار توصیفی از جداول توزیع فراوانی و همچنین شاخص‌های مرکزی میانگین استفاده شده و در بخش آمار استنباطی متناسب با نوع فرضیات و سطح سنجش متغیرها از آزمون‌های آماری ضریب همبستگی اسپیرمن و کندال، آزمون کای اسکوئر، آزمون تفاوت میانگین و آزمون تحلیل واریانس استفاده شده است.

- محدوده و قلمرو پژوهش

شهر گرگان بین 54 درجه و 13 دقیقه 54 درجه و 45 دقیقه طول شرقی و 36 درجه و 31 دقیقه تا 59 درجه و دقیقه عرض شمالی در بخش جنوبی استان گلستان در دشت وسیع و حاصل خیز واقع شده است. این شهر از شمال به شهرستان آق قلا، از جنوب با ارتفاعات شاخه شرق رشته کوه البرز و استان سمنان، از شرق به شهرهای جلین و سرخنکلاته و از غرب به شهرستان کردکوی محدود

و روش تحلیل سلسله مراتبی اقدام به مکان یابی گذرگاه غیر هم سطح عابر پیاده در یکی از خیابان‌های شریانی شهر تهران نمودند و نتایج نهایی نشان داد پارامترهای حجم تردد عابر پیاده و تعداد تصادفات عابر پیاده بیشترین تاثیر را در مکان یابی مناسب پل عابر به خود اختصاص داده اند. نیکو مرام و دیگران (1387) در پژوهشی به ارزیابی و تحلیل اثر بخشی پل‌های عابر پیاده درون شهری در شهر تهران پرداخته اند که نتایج نشان داده دلایلی چون عدم مکانیابی مناسب، عدم کاربرد برای همه اقسام، عرض کم خیابان، زمان بر بودن، عوامل مزاحم و غیره موجب کاهش اثر بخشی پل عابر است. رasan و دیگران (2007) در مطالعه‌ای تحت عنوان استفاده از پل‌های عابر پیاده به عنوان یکی از نه گذر از خیابان به این نتیجه رسیدند که راحتی، ایمنی و مکان کزینی مناسب پل همگی به یک میزان در تصمیم گیری عابرین نقش دارند.

- روش تحقیق

پژوهش حاضر از نظر ماهیت و هدف، کاربردی و روش تحقیق آن، توصیفی - تحلیلی است. در این راستا با هدف تحلیل عوامل اثرگذار بر عدم تمایل شهروندان به استفاده از پل‌های عابر پیاده در شهر گرگان، به مرور مبانی نظری مرتبط با موضوع، از روش کتابخانه‌ای و برای کسب داده‌های موردنیاز، به شیوه‌ی پیمایش میدانی که ابزار سنجش آن پرسشنامه محقق ساخته پنج گزینه‌ای طیف لیکرت است، بهره گرفته شده است. جامعه آماری در این

خسارات جانی و مالی ناشی از این تصادفات، بار سنگینی بر جامعه بشری تحمل می‌کند. اگرچه کشورهای در حال توسعه، تنها دارای یک سوم حجم وسائل نقلیه جهان هستند، ولی بیش از دو سوم قربانیان تصادفات، در کشورهای با سطح درآمد کم تا متوسط اتفاق می‌افتد (احمدی مرزاله و دیگران، ۱۳۹۴: ۱۲۷) تعداد فراوان عابر پیاده از مشخصه مراکز شهری است، اما پیاده روهای مراکز شهری به منظور تسهیل آمد و شد وسایط نقلیه موتوری روز به روز باریک‌تر شده‌اند، برنامه ریزان معتقدند که برای جذب مردم به مراکز شهری، توجه به گذرگاه‌های عابر پیاده ضروری است. این گذرگاه‌ها در انگلستان و سپس در آمریکا از سوی متخصصان امور شهری مدنظر واقع شد (لینچ، ۱۹۹۳). ظهور اتومبیل سبب ایجاد تحولاتی در جوامع صنعتی گردید و جابجایی انسان و کالا را تسريع کرد. خیابان‌ها و بزرگراه‌ها بسیاری برای حرکت وسایل نقلیه احداث شدند و در ساخت و بازسازی شهرها به رغم آن که عابرین پیاده جز لاینک سیستم‌های حمل و نقل می‌باشند اولویت به وسایل نقلیه داده شد (نیکومرام و دیگران، ۱۳۸۷: ۴). کشورهای در حال توسعه مانند ایران که شهری شدن پیش از صنعتی شدن رخ داده است، پس از ورود خودرو از همان ابتدا مسئله اولویت دادن سواره‌ها وجود داشته است. بنابراین عابران پیاده طبقه‌ای از شهروندان می‌باشند که در اولویت دوم و توجه به آن‌ها پس از سواره‌ها قرار می‌گیرد (ستایش ولی پور و احمدزاده، ۱۳۸۵: ۱۰۸).

حرکت پیاده یکی از طبیعی ترین، قدیمی ترین و

می‌شود) دفتر برنامه ریزی و بودجه استانداری گلستان، (۱۳۹۳: ۳). دو رودخانه زیارت و تول چشمه در امتداد شمالی – جنوبی از میان شهر می‌گذرند. بخش جنوبی شهر را رشته کوه البرز دربر گرفته و در سایر جهات شهر با باغات و زمین‌های کشاورزی حاصل خیز محصور شده است. در سال ۱۳۹۴ کل جمعیت شهر گرگان ۱۲۳۸۵ نفر بوده است که از این تعداد ۱۸۱۰۶ نفر زن و ۱۸۴۰۵ نفر مرد بوده‌اند. مرکز بهداشت شهرستان گرگان، (۱۳۹۴: ۱۲) شهر گرگان از لحاظ جمعیتی دومین شهر بزرگ شمال کشور است. این شهر مرکز استان گلستان، بزرگترین شهر استان در بین ۲۵ نقطه شهری محسوب می‌شود و به تنها بیش از ۳۵ درصد جمعیت شهری استان را به خود اختصاص داده است (شربی و عموزاد، ۱۳۹۳: ۶۳). وسعت شهر گرگان ۴۰ کیلو متر مربع و تراکم نسبی جمعیت ۱۱۳ نفر در هر کلیو متر مربع است. زبان اصلی مردم گویش زیبا و دلنشیں استر آبادی است و جمعیت آن دارای تنوع فراوان و ترکیبی از قومیت‌های بومی و محلی، فارس، ترکمن، بلوج، سیستانی، دیلمی، مازندرانی، سبزواری، کاشمری، شاهروندی، بسطامی، قزاق است.

۲- مبانی نظری

امروز با گسترش زندگی ماشینی، افزایش روزافزون ترافیک در خیابان‌ها و جاده‌ها در نیم قرن اخیر، در مقابل فواید اقتصادی و رفاهی ناشی از گسترش ارتباطات و سرعت جابجایی کالا و مسافر، متابفانه بر تعداد و شدت تصادفات ترافیکی افزوده شده و

افزایش ایمنی در تردد عابران، ایجاد گذرگاه‌های غیر هم سطح است. گذرگاه‌های غیر هم سطح از جمله تسهیلات پیاده روی هستند که بر مبنای جدا سازی عمودی ترافیک پیاده رو وسواره به صورت رو گذر یا زیر گذر احداث می‌شوند. این روش برای کنترل عابر پیاده رو شی پرهزینه بوده ولی در جلوگیری از وقوع بسیاری از تصادفات موفق است (سدات حسینی و دیگران، ۱۳۹۳: ۹۰). اهمیت این رو گذرهای به گونه ای است که می‌توان از آن‌ها به عنوان یک فضای مهم شهری نام برد. در نقاطی که حجم سنتگینی از تردد وسائل نقلیه وجود داشته و تداخل‌های جدی و خطرناک بین جریان وسائل نقلیه و عابران پیاده شکل می‌گیرد، جدا سازی تراز عمودی تردد عابران پیاده و وسائل نقلیه می‌تواند اقدامی ایده‌آل قلمداد شود (قدرت آبادی و دیگران، ۱۳۹۳: ۳۹).

احداث گذرگاه‌های غیر هم سطح در خیابان‌هایی که دارای حجم بالایی از عابران پیاده بوده و سرعت حرکت وسائل نسبیه نیز بالا باشد به طوری که باعث ایجاد خطراتی برای عابران شوند، بسیار سودمند می‌باشند (حسن پور و دیگران، ۱۳۹۱: ۱۴۲). پل‌های عابر پیاده بر روی خیابان‌ها و بلوارهای پر تردد بنا شده اند تا انسان‌ها دور از تیررس تصادفات و تصادمات شهری از عرض خیابان‌ها و بلوارها بگذرند. که این امر موجب کاهش حضور انسان‌ها در میان ماشین‌ها و کاهش ترافیک شهری می‌گردد. در حقیقت پل عابر پیاده به مثابه‌ی اسکله‌هایی است که بر روی خیابان‌های جاری بسته شده است و مانع از تعرض ماشین‌ها به حریم افراد می‌گردد (توتونچی و زمانی،

ضروری ترین شکل جابجایی انسان در محیط است و پیاده روی هنوز مهم ترین امکان برای مشاهده مکان‌ها، فعالیت‌ها و احساس شور و تحرک زندگی و کشف ارزش‌ها و جاذبه‌های نهفته در محیط به شمار می‌رود (پاکزاد، ۱۳۸۶: ۲۷۱). یکی از مهم ترین نکات در عرصه عابران پیاده ایجاد ایمنی هرچه بیشتر برای عابران پیاده در هنگام عبور از گذرگاه و جلوگیری از تصادف عابران با وسائل نقلیه عبوری است. عابران پیاده در میان کاربران جاده‌ای به عنوان آسیب‌پذیرترین گروه در معرض خطرات محسوب می‌شوند، زیرا تصادف یک وسیله نقلیه با عابر پیاده تقریباً به صورت اجتناب ناپذیری منجر به جرح یا فوت عابر پیاده می‌گردد، پس با ید با ایجاد تجهیزات ایمنی و اجرای راهکارهای موثر در گذرگاه‌های عرضی موجب افزایش ایمنی برای عابر پیاده شد (باقری و دیگران، ۱۳۹۰: ۱). یکی از بهترین روش‌ها برای حفظ امنیت عابران، استفاده از پل‌های عابر پیاده است. با استفاده از پل‌های عابر یک تقاطع غیر هم سطح برای عابران ایجاد شده و آن‌ها در معرض تصادف و برخورد با وسائل نقلیه قرار نمی‌گیرند (عطائی زاده و ادریسی، ۱۳۹۵: ۷۲). پل‌های عابر پیاده که در قالب عنوان کلی گذرگاه‌های عرضی غیر همسطح رو گذر طبقه بندی می‌شوند، نمونه‌هایی از امکانات مناسب شهری برای تسهیل عبور مرور پیاده همراه با افزایش ایمنی تردد، جلوگیری از حوادث ناگوار و نیز کاهش مشکلات ترافیکی معابر می‌باشند (ناظمی و محقق نسب، ۱۳۹۴: ۳۵). از جمله روش‌های توسعه سامانه پیاده و به طور مشخص

عوامل موثر بر کارآیی پل هاست. برای نمونه مکان یابی پل‌ها در مسیر معمول عابران را به استفاده از پل تشویق خواهد کرد (راسان و دیگران، ۲۰۰۷).

۳- یافته‌های تحقیق

از کل حجم نمونه ۵۵/۲ درصد را مردان و ۴۴/۸ درصد را زنان تشکیل می‌دهند. به لحاظ میزان تحصیلات ۱۳/۵ درصد پاسخگویان دارای تحصیلات زیر دیپلم، ۲۷/۸ در صد دارای تحصیلات دیپلم و فوق دیپلم، ۳۷/۴ درصد دارای تحصیلات لیسانس و ۲۱/۳ درصد دارای تحصیلات فوق لیسانس و بالاتر بوده‌اند. بیشترین فراوانی سنی مربوط به گروه سنی ۴۵-۳۱ سال معادل ۳۴/۳ درصد و کمترین فراوانی سنی مربوط به گروه سنی ۱۱۵ الی ۳۰ سال معادل ۱۸/۷ درصد است. نتایج تحقیق نشان می‌دهد، ۶۵/۲ درصد پاسخگویان مکانیابی نامناسب پل‌ها، ۷۸/۲ درصد وضعیت جسمانی نامناسب عابرین؛ ۷۳/۹ درصد پاسخگویان ناکافی بودن برنامه‌های آموزشی و فرهنگی و ۸۰/۴ درصد پاسخگویان فقدان موانع بازدارنده فیزیکی در اطراف پل‌ها را در حد زیاد تا خیلی زیاد در عدم استفاده از پل‌های عابر پیاده موثردانسته‌اند.

۱۳۹۴:۱۶۰۷). یکی از تجهیزات مورد استفاده عابر پیاده برای دوری از برخورد با وسائل نقلیه سواری استفاده از پل‌های روگذر است. عرض پل‌های عابر پیاده باید حداقل ۲/۵ متر در نظر گرفته شود. پل‌های هوایی عابر پیاده به منظور بالابردن امنیت جسمانی عابرین برای عبور از عرض خیابان و جلوگیری از اختلاط حرکت سواره و پیاده تعییه شده‌اند. عبور عابرین پیاده از سطح خیابان باعث ایجاد اختلال در حرکت اتومبیل‌ها شده و خطرات جانی را برای عابرین به همراه خواهد داشت (سلطانی و مزینی، ۹۶:۱۳۸۹). پل‌های عابر پیاده جزئی از مبلمان شهری محسوب می‌شوند اما امروزه در بحث مدیریت شهری، پل را سازه‌ای برای عبور از موانع فیزیکی قلمداد می‌کنند تا علاوه بر استفاده از فضا بتوان عبور و مرور را تسهیل کرد. مهم‌ترین هدف طراحی و ساخت پل‌های عابر، تسهیل تردد برای عابران پیاده است. از این‌رو فراهم نمودن تسهیلاتی همانند پله برقی و بالابرها برای استفاده سالخورده‌گان و بانوان باردار و افراد کم توان جامعه از پل‌ها باید در طراحی پل‌های عابر لحاظ شود (سادات حسینی و دیگران، ۶۷:۱۳۹۳). مکان یابی مناسب پل‌های عابر از دیگر

جدول (۲) توزیع فراوانی جامعه نمونه بر حسب ویژگی‌های عمومی

درصد	تعداد	تحصیلات	درصد	تعداد	سن	درصد	تعداد	جنسیت
۲۷/۸	۶۴	دیپلم و فوق دیپلم	۱۸/۷	۴۳	۱۱۵ الی ۳۰ سال	۴۴/۸	۱۰۳	زن
۱۳/۵	۳۱	زیر دیپلم			۴۶ الی ۶۰ سال	۵۵/۲	۱۲۷	مرد
۳۷/۴	۸۶	لیسانس	۳۴/۳	۷۹	۴۵ الی ۳۱			
۲۱/۳	۴۹	فوق لیسانس و بالاتر	۲۴/۳	۵۶	۴۶ الی ۶۰ سال			
			۲۲/۶	۵۲	بالای ۶۰ سال			
۱۰۰	۲۳۰	جمع	۱۰۰	۲۳۰	جمع	۱۰۰	۲۳۰	جمع

ماخذ: یافته های تحقیق، ۱۳۹۴

نتایج آزمون ضریب همبستگی اسپیرمن جهت تعیین رابطه بین دو متغیر مکانیابی نامناسب پل های عابر و عدم تمايل عابران پياده به استفاده از پل ها تفاوت معناداری تا سطح ۹۹٪ را نشان می دهد اين رابطه معنی داری، نشان از اين دارد، در صورتی که پل های عابر در مكانهای مناسب شهر احداث شوند، تمايل عابران پياده به استفاده از آن افزایش می يابد.

آزمون فرضيه ها

- ۱- بین عدم تمايل عابران پياده به استفاده از پل های عابر و مکانیابی نامناسب پل ها را بطيه معنی داری وجود دارد.

جدول (۳) رابطه بین مکانیابی نامناسب پل های عابر و عدم تمايل عابران پياده به استفاده از پل ها بر اساس آماره اسپيرمن

آزمون آماری	متغيرها	ضریب همبستگی	سطح معنی داری
اسپيرمن	متغير مستقل	۰/۴۷۸	مکانیابی نامناسب پل های عابر
	متغير وابسته		عدم تمايل شهروندان به استفاده از پل عابر

ماخذ: یافته های تحقیق، ۱۳۹۴؛ معناداری در سطح ۰/۹۹

شده است که نتیجه اين آماره در سطح ۹۹٪ معنادار است. به عبارتی، تمايل و انگize عابران با وضعیت جسمانی نامناسب نسبت به عابران با وضعیت جسمانی مناسب در استفاده از پل های عابر کمتر است.

- ۲- بین عدم تمايل عابران پياده به استفاده از پل های عابر و وضعیت جسمانی نامناسب آنان رابطه معنی داری وجود دارد.

جهت تعیین رابطه بین دو متغیر وضعیت نامناسب جسمانی عابران و عدم تمايل آنان به استفاده از پل های عابر از ضریب همبستگی اسپيرمن استفاده

جدول (۴) رابطه بین وضعیت جسمانی نامناسب عابران پياده با عدم تمايل آنان به استفاده از پل ها بر اساس آماره

اسپيرمن

آزمون آماری	متغيرها	ضریب همبستگی	سطح معنی داری
اسپيرمن	متغير مستقل	۰/۴۶۸	وضعیت جسمانی نامناسب عابرین
	متغير وابسته		عدم تمايل شهروندان به استفاده از پل عابر

ماخذ: یافته های تحقیق، ۱۳۹۴؛ معناداری در سطح ۰/۹۹

پياده به استفاده از پل ها، از ضریب همبستگی اسپيرمن استفاده شده است که نتایج ييانگر وجود رابطه معنادار تا سطح ۰/۹۹ بین اين متغیرها است. به عبارتی، افزایش آگاهی شهروندان در زمينه مزاياي مثبت پل های هوائي از طریق برنامه های آموزشی و فرهنگی

- ۳- بین عدم تمايل عابران پياده به استفاده از پل های عابر و ناكافی بودن برنامه های آموزشی و فرهنگی رابطه معنی داری وجود دارد.

برای تحلیل همبستگی بین دو متغیر ناكافی بودن برنامه های آموزشی و فرهنگی با عدم تمايل عابران

با افزایش استفاده شهروندان از پل‌های عابر همراه خواهد بود.

جدول (۵) رابطه بین ناکافی بودن برنامه‌های آموزشی و فرهنگی با عدم تمايل عابران به استفاده از پل‌ها بر اساس آماره اسپیرمن

سطح معنی داری	ضریب همسنگی	متغیرها	آزمون آماری
۰/۰۰۰	۰/۰۱۹	ناکافی بودن برنامه‌های آموزشی و فرهنگی	متغیر مستقل
		عدم تمايل شهروندان به استفاده از پل عابر	متغیر وابسته

مانند: یافته‌های تحقیق، ۱۳۹۴؛ معناداری در سطح ۰/۹۹

با توجه به مقدار آماره $t=27/4$ و سطح معنی داری $Sig=0/000$ با اطمینان ۹۹٪ می‌توان گفت فرض صفر (H_0) رد شده و درنتیجه فرضیه مورد تایید قرار می‌گیرد.

۴- فقدان موانع بازدارنده فیزیکی در اطراف پل‌های عابر بر عدم تمايل عابران پیاده به استفاده از پل‌ها تاثیر دارد.

جدول (۶) تحلیل تاثیر فقدان موانع بازدارنده فیزیکی در اطراف پل‌ها بر عدم تمايل عابران پیاده به استفاده از پل‌ها با استفاده از آزمون t

سطح معنی داری	میانگین	انحراف معیار	مقدار t	متغیرها	آزمون آماری
۰/۰۰۰	۴/۲	۰/۰۵۸	۲۷/۴	فقدان موانع بازدارنده فیزیکی	مستقل
				عدم تمايل شهروندان به استفاده از پل عابر	وابسته

مانند: یافته‌های تحقیق، ۱۳۹۴

عابر در بین مردان ۳۳ و در بین زنان ۲۹/۹ است و این نشانگر آن است که عدم استفاده از پل‌های عابر نزد مردان نسبت به زنان به طور معناداری بیشتر است. با سطح اطمینان ۰/۹۹، سطح معناداری بایستی کمتر از ۰/۰۵ باشد که در جدول ذیل سطح معناداری ۰/۰۴ است و لذا تفاوت معناداری بین دو گروه وجود دارد.

۵- بین جنس، سن و میزان تحصیلات عابران پیاده در عدم استفاده از پل‌ها عابرتفاوت معناداری وجود دارد.

۱- بین جنسیت و عدم استفاده از پل‌های عابر پیاده تفاوت معناداری وجود دارد. براساس نتایج بدست آمده، عدم استفاده از پل‌های عابر به تفکیک جنسیت عابرین متفاوت است. براساس آمار جدول ۷ میانگین عدم استفاده از پل‌ها

جدول (۷) آزمون تفاوت میانگین‌ها بین عدم استفاده از پل‌های عابر و جنسیت

سطح معنی داری	T	انحراف معیار	میانگین	فراوانی	متغیر
۰/۰۴	-۱/۸۲	۷/۶۵	۳۳	۱۲۷	مرد
		۷/۹۴	۲۹/۹	۱۰۳	زن

مانند: یافته‌های تحقیق، ۱۳۹۴

بیش از ۶۰ سال با میانگین ۴۱/۸۹، عابرین با سن ۱۵-۳۰ سال با میانگین ۴۱/۴۹ کمتر از سایر گروه‌های سنی از پل‌های عابر استفاده می‌نمایند. براساس آزمون χ^2 با مقدار ۱/۷۴۹ و سطح اطمینان ۹۵ درصد ($sig = 0/000$), فرضیه فوق معنادار است

۲-۵- بین سن و عدم استفاده از پل‌های عابر پیاده تفاوت معنی داری وجود.

جدول شماره ۸ نشان می‌دهد عابرین با سن ۳۱-۴۵ سال با میانگین ۳۵/۴۴ و عابرین با سن ۶۰-۴۶ سال با میانگین ۳۷/۸۱ هنگام عبور از خیابان بیشتر از پل‌های عابر استفاده می‌کنند. همچنین عابرین با سن

جدول (۸) آزمون معناداری تفاوت در عدم استفاده از پل‌های عابر براساس سن (تحلیل آماری واریانس)

Sig	df	F	انحراف استاندارد	میانگین	فراوانی	متغیر
۰/۰۰۰	۴	۱/۷۴۹	۴/۷۷۵	۴۱/۴۹	۴۳	۳۰-۱۵
			۴/۵۸۶	۳۵/۴۴	۷۹	۴۵-۳۱
			۵/۳۵۴	۳۷/۸۱	۵۶	۶۰-۴۶
			۵/۳۷۰	۴۱/۸۹	۵۲	بالای ۶۰ سال

ماخذ: یافته‌های تحقیق، ۱۳۹۴

کمتر از دیپلم با میانگین ۳۰/۱۲۱ و پاسخگویان با تحصیلات دیپلم و فوق دیپلم با میانگین ۲۸/۷۳۵ برای عبور از خیابان از پل عابر استفاده نمی‌کنند. براساس آزمون χ^2 با مقدار ۱/۷۲۶ و سطح اطمینان ۹۵ درصد ($sig = 0/000$), فرضیه فوق معنادار است. بنابراین عدم استفاده از پل عابر بر حسب میزان تحصیلات پاسخگویان متفاوت است.

۳-۵- بین میزان تحصیلات و عدم استفاده از پل‌های عابر پیاده تفاوت معنی داری وجود.

جدول شماره ۹ نشان می‌دهد پاسخگویان با تحصیلات لیسانس با میانگین ۲۴/۶۶۱ و پاسخگویان با تحصیلات فوق لیسانس و بالاتر با میانگین ۲۵/۸۶۵ هنگام عبور از خیابان بیشتر از پل‌های عابر استفاده می‌کنند. همچنین پاسخگویان با تحصیلات

جدول (۹) آزمون معناداری تفاوت در عدم استفاده از پل‌های عابر براساس تحصیلات (تحلیل آماری واریانس)

Sig	df	F	میانگین	فراوانی	متغیر
۰/۰۰۰	۴/۵	۱/۷۲۶	۳۰/۱۲۱	۳۱	زیر دیپلم
			۲۸/۷۳۵	۶۴	دیپلم و فوق دیپلم
			۲۴/۶۶۱	۸۶	لیسانس
			۲۵/۸۶۵	۴۹	فوق لیسانس و بالاتر

ماخذ: یافته‌های تحقیق، ۱۳۹۴

کارایی پل‌های عابر در شهر گرگان صورت گرفته است تعداد ۲۳۰ نفر از عابرین پیاده به عنوان نمونه انتخاب و مورد مطالعه قرار گرفتند. نتایج تحقیق حاضر در راستای اهداف مطرح شده و با توجه به

۴- نتیجه گیری

این تحقیق که با هدف تحلیل عوامل اثرگذار بر عدم تمایل شهروندان به استفاده از پل‌های عابر پیاده و همچنین ارائه راهکارهایی مفید درجهت ارتقای

مزایای مثبت پل‌های عابر از طریق برنامه‌های آموزشی و فرهنگی با افزایش استفاده شهروندان از پل‌های عابر همراه خواهد بود. نتایج این فرضیه با پژوهش خاکی و همکاران (۱۳۹۱) همخوانی دارد. همچنین فقدان موانع بازدارنده فیزیکی در اطراف پل‌های عابر بر عدم تمایل عابران به استفاده از پل‌ها تاثیر دارد. نتایج این فرضیه با پژوهش‌های سلطانی و مزینی (۱۳۸۹) همخوانی دارد. در بررسی رابطه بین جنسیت و تمایل به عدم استفاده از پل‌های عابر، نتایج به دست آمده نشان میدهد که عدم استفاده عابرین از پل‌ها به تفکیک جنسیت آنان متفاوت است بطوری که تمایل به عدم استفاده از پل‌های هوایی در نزد مردان بیشتر از زنان است. نتایج آزمون تحلیل واریانس در زمینه وجود تفاوت معنادار بین سن و تحصیلات و عدم استفاده از پل‌های عابر نشان داد که عابرین با سن ۴۵-۱۵ سال و عابرین دارای تحصیلات بالا (لیسانس، فوق لیسانس و دکتری) هنگام عبور از خیابان بیشتر از پل‌های عابر استفاده می‌کنند. نتایج این فرضیه با پژوهش‌های سادات حسینی و همکاران (۱۳۹۳) همخوانی دارد.

۵- پیشنهادها

در نهایت بر اساس یافته‌ها و نتایج پژوهش، می‌توان راهکارهای زیر را برای افزایش انگیزه شهروندان در استفاده بیشتر از پل‌های عابر در شهر گرگان پیشنهاد داد.

- برای مکان‌یابی مناسب با هدف افزایش استفاده عابرین از پل‌های عابر و به منظور احداث پل‌های

فرضیات و رابطه بین متغیرهای مورد تحقیق، نشان می‌دهد، که ۶۵/۲ درصد پاسخ‌گویان مکانیابی نامناسب پل‌ها، ۷۸/۲ درصد پاسخ‌گویان وضعیت نامناسب جسمانی عابرین و ۷۳/۹ درصد پاسخ‌گویان ناکافی بودن برنامه‌های آموزشی و فرهنگی مدیران شهری و ۸۰/۴ در صد پاسخ‌گویان فقدان موانع بازدارنده فیزیکی در اطراف پل‌ها در حد زیاد تا خیلی زیاد در عدم تمایل عابرین به استفاده از پل‌های عابر موثر دانسته اند. نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌ها نشان می‌دهد بین دو متغیر مکانیابی نامناسب پل‌های عابر و عدم تمایل عابران پیاده به استفاده از پل‌های رابطه معناداری وجود دارد. این رابطه معنی داری، نشان از این دارد، در صورتی که پل‌های عابر در مکان‌های مناسب شهر احداث شوند، تمایل عابران پیاده به استفاده از آن افزایش می‌یابد. نتایج این فرضیه با پژوهش‌های خاکی و همکاران (۱۳۹۱)، نیکومرام و همکاران (۱۳۸۷)، رسانن و همکاران (۲۰۰۷)، حسن پور و همکاران (۱۳۹۱) و شاهین کار و فرزاد (۱۳۸۸) همخوانی دارد. بررسی رابطه بین دو متغیر وضعیت نامناسب جسمانی عابران و عدم تمایل آنان به استفاده از پل‌های عابر با استفاده از آزمون ضربی همبستگی اسپیرمن نشان داد که رابطه این دو متغیر معنادار است و نتایج این فرضیه با پژوهش نیکومرام و همکاران (۱۳۸۷) همخوانی دارد. بین دو متغیر ناکافی بودن برنامه‌های آموزشی و فرهنگی با عدم تمایل عابران پیاده به استفاده از پل‌های رابطه معنادار داری وجود دارد، به طوری که افزایش آگاهی شهروندان از

درکنار خیابان اطراف پل‌های عابر(موانع بازدارنده فیزیکی)پیشنهاد می‌شود.

- پیشنهاد می‌شود از تبلیغات بازرگانی بی‌رویه بر روی پل‌های عابر خوداری گردد تا پل‌ها برای عابرین (علی الخصوص خانم‌ها) به فضای بی‌دفاع شهری تبدیل نشوند.

به منظور قانونمند کردن هرچه بیشتر شهروندان از یک سو و نهادینه شدن فرهنگ استفاده از پل‌های عابر پیشنهاد می‌گردد از نیروی پلیس در اعمال قوانین و برخورد با عابران پیاده متخلف استفاده گردد.

- با توجه به نتایج تحقیق، عدم استفاده از پل‌های عابر نزد مردان نسبت به زنان به طور معناداری بیشتر است، بنابراین پیشنهاد می‌شود مدیران شهری با تشکیل کمیته‌ی تخصصی با هدف ارائه راهکارهایی عملی، نسبت به آسیب شناسی علل تمایل کمتر مردان به استفاده از پل‌های عابر اقدام نمایند.

- با توجه به نتایج این تحقیق، عابرین با سن ۶۰ سال به بالا و عابرین با سن از ۳۰-۱۵ سال کمتر از سایر گروه‌های سنی از پل‌های عابر استفاده می‌نمایند، بنابراین پیشنهاد می‌شود برای افزایش تمایل این گروه از شهروندان در استفاده از پل‌های عابر، برنامه‌ریزی شود.

- براساس نتایج تحقیق، شهروندان با تحصیلات کمتر از فوق دیپلم برای عبور از عرض خیابان کمتر از پل‌های عابر استفاده می‌کنند، بنابراین پیشنهاد می‌شود مدیران شهری با فراهم نمودن بسترهای لازم و اجرای برنامه‌های متنوع، نسبت به افزایش انگیزه این

عابر با کارایی مطلوب پیشنهاد می‌شود پل‌های عابر در نزدیکی گذرگاه‌های ایمن عابر پیاده احداث نگردد.

- پیشنهاد می‌شود برای افزایش انگیزه و تمایل عابران پیاده به استفاده از پل‌ها، این تاسیسات با حداقل ارتفاع ممکن، بر روی معابری با سرعت عملکردی زیاد وسائل نقلیه و معابری با عرض زیاد احداث گردد.

- پیشنهاد می‌شود مدیران شهری از طریق برنامه‌های آموزشی و فرهنگی نسبت به افزایش آگاهی شهروندان در زمینه محسن استفاده از پل‌های عابر اقدام نمایند.

- به منظور نهادینه کردن فرهنگ استفاده از پل‌های عابر و تغییر نگرش شهروندان، روش‌های متنوع از جمله آموزش شهروندان، نصب بنرهای تبلیغاتی، پخش فیلم و اینیمیشن‌های کوتاه و... در رابطه با خطرات ناشی از گذر غیر رسمی از خیابان پیشنهاد می‌گردد.

- در راستای تشویق کلیه شهروندان و ایجاد رغبت در شهروندان با وضعیت جسمانی نامناسب برای استفاده بیشتر از پل‌های عابر، پیشنهاد می‌شود پل‌های موجود در شهر به پله برقی، بالابر تجهیز گرددند.

- به منظور استفاده بیشتر عابرین از پل‌های عابر و ایجاد موانع برای جلوگیری از ورود عابرین به خیابان در مناطق پر خطر، تعیین جریمه برای عابرین عبور کننده از عرض خیابان‌ها، نصب حصارهای بلند

انجمن توسعه و ترویج علوم و فنون بنیادین،
تهران، صفحات ۱۶۰۲-۱۶۰۹

- حاجی حسین لو، منصور، ترقی، وحید و احمدی،
محمد رضا، (۱۳۸۹)، مکانیابی گذرگاه عرضی غیر
هم سطح عابر پیاده با استفاده از نرم افزار A
در شبکه‌های ترافیکی درون شهری ،
کنفرانس بین المللی مهندسی حمل و نقل
ترافیک ایران، ۲ و ۳ آذر ، دهمین کنفرانس بین
المللی مهندسی حمل و نقل ترافیک ایران، تهران،
صفحات ۱۳۱۲-۱۳۲۵

حسینی، سید محمد سادات، پاک روش، بیزن و
شکارسری سلیمانی، حسن، (۱۳۹۳)، تحلیل میزان
تأثیر احداث گذرگاه‌های عابرین پیاده بر میزان
تصادفات آن‌ها در محور رشت - انزلی، فصل
نامه دانش انتظامی گیلان، دوره سوم، شماره ۹،
رشت، صفحات ۹۶-۹۹

حسن پور، شهاب، میربها، بابک و زنگانه رنجبر،
پوریا، (۱۳۹۱)، ارزیابی نوافض گذرگاه‌های تردد
عرضی عابران پیاده (موردمطالعه: منطقه ۳
شهرداری تهران)، فصلنامه راهور، سال نهم،
شماره ۱۷، تهران، صفحات ۱۳۳-۱۵۹

خاکی، علی منصور، عرفانی نسب، رضا و بابا گلی،
رضوان، (۱۳۹۱)، آسیب شناسی پل‌های عابر
پیاده در سطح شهر تهران، کنفرانس بین المللی
مهندسی حمل و نقل و ترافیک ایران، ۲ و ۱ او
اسفند، دوازدهمین کنفرانس بین المللی مهندسی

گروه از شهروندان در استفاده بیشتر از پل عابر اقدام
نمایند.

منابع

احمدی مرزاله، میلاد، ناصری، میثم و ناصری،
کیومرث، (۱۳۹۴)، فاکتورهای موثر بر حاشیه
ایمنی عابرین پیاده در خیابان‌های فاقد علائم
راهنمایی و رانندگی، مجله ارتقای ایمنی و
پیشگیری از مصدومیت‌ها، دوره ۳، شماره ۲،
تهران، صفحات ۱۲۷-۱۳۴

باقری، سید رامتین، صفارزاده، محمود و اسداللهی،
رضا، (۱۳۹۰)، مقایسه تجهیزات گذرگاه‌های
عابر پیاده در معابر شهری برای افزایش ایمنی،
فصلنامه مدیریت ترافیک، دوره ششم، شماره ۱۹،
تهران، صفحات ۱-۱۲

پاکزاد، جهانشاه، (۱۳۸۶)، راهنمای طراحی فضاهای
شهری در ایران، چاپ سوم، تهران: شهیدی
تحت آبنوس، فربیا، ملکی، حمیدرضا و فخارزاده،
علی رضا، (۱۳۹۳)، زمان بندی بهینه چراغ راهنمای
در گذرگاه‌های عابر پیاده، پژوهش نامه حمل و
نقل، سال یازدهم، شماره چهارم، تهران،
صفحات ۳۰۱-۳۰۶

توتونچی، لقمان و زمانی، جعفر، (۱۳۹۴)، پل عابر
پیاده به مثابه محیط مخلوق (مطالعه موردي:
شهر بوکان)، اولین همایش علمی پژوهشی
افق‌های نوین در علوم جغرافیا و برنامه ریزی
معماری و شهرسازی ایران، ۲۶ و ۲۳۷ مرداد،

شرافتی، ایوب، کشفی، سعید و مهمندیار، محمدرضا، (۱۳۹۲)، بررسی عوامل موثر بر مدیریت تصادفات جاده‌ای استان لرستان، *فصلنامه راهور*؛ سال دهم، شماره، ۲۲ تهران، صفحات ۵۳-۳۱ شربتی، اکبر و عموزاد مهدیرجی، حسین، (۱۳۹۳)، بررسی عوامل موثر در ارتقای امنیت شهروندان گرگانی، *فصلنامه مطالعات پیشگیری از جرم، سال نهم، شماره، ۳۰، تهران، صفحات ۷۸-۵۳* عطائی زاده، الهام و ادريسی، علی، (۱۳۹۵)، ارائه مدل پیش‌بینی استقبال از پل‌های عابر پیاده در اثر تغییرات پل و اطراف آن (مطالعه موردي: پل‌های عابر پیاده شهر تهران)، *فصلنامه راهور، سال سیزدهم، شماره، ۳۴، تهران، صفحات ۹۵-۷۱* قدرت آبادی، مسعود، قدرت آبادی، مجید و قاسمی، مریم، (۱۳۹۳)، مدیریت تردد عابران پیاده در معابر شهری با اولویت بهبود کارآیی پل‌های عابر پیاده، *مطالعات مدیریت ترافیک، دوره ششم، شماره، ۳۲، تهران، صفحات ۵۲-۳۷* قدرت آبادی، مسعود، مسعودی، محمد مصطفی و باقری، علی رضا، (۱۳۹۱)، مدل سازی میزان استفاده از پل‌های عابر پیاده با توجه به متغیرهای هندسی و کاربری زمین، *مطالعه موردي: منطقه ۲ شهرداری تهران، دوازدهمین کنفرانس بین المللی مهندسی حمل و نقل و ترافیک، تهران* لینچ، کوبین، (۱۹۹۳)، *سیمای شهر، مترجم منوچهر مزینی، جلد دوم، تهران: دانشگاه تهران.*

حمل و نقل و ترافیک ایران ، تهران ، صفحات ۱۵-۱ دفتر برنامه ریزی و بودجه، (۱۳۹۳)، گزارش اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی شهرستان گرگان، معاونت برنامه ریزی استانداری گلستان، گرگان حسینی، سید محمد سادات، پاک روشن، بیژن و شکار سری سلیمانی، حسن، (۱۳۹۳)، *تحلیل میزان تاثیر احداث گذرگاه‌های عابران پیاده بر میزان تصادف آن‌ها، فصلنامه مدیریت ترافیک، دوره نهم، شماره، ۳۲، تهران، صفحات ۶۷-۸۰* ستایش ولی پور، جعفر و احمد زاده، نادر، (۱۳۸۵)، *عابر پیاده در ساماندهی حمل و نقل در محیط شهری، همایش ملی مناسب سازی محیط شهری، ۳ و ۴ آبان، همایش ملی مناسب سازی محیط شهری، تهران، صفحات ۱۱۲-۱۰۲* سلطانی، علی و مزینی، سمانه، (۱۳۸۹) ، بررسی عوامل اثرگذار بر تمایل شهروندان به استفاده از پل‌های عابر پیاده، *نشریه جغرافیا و برنامه ریزی شهری، سال ۱۵، شماره، ۳۲، تبریز، صفحات ۹۵-۹۵* سلطان حسینی، محمد، پور سلطانی، حسین، سلیمانی، مهدی و عمادی، سارا، (۱۳۹۰)، *امکان سنجی قابلیت پیاده روی در فضای شهری بر پایه الگوهای توسعه پایدار و نو - شهرسازی (مطالعه موردي: محله سعادت آباد تهران)، مجله پژوهش و برنامه ریزی شهری ؛ سال دوم، شماره چهارم، مرداد، صفحات ۵۶-۴۳*

مرکز بهداشت گرگان، (۱۳۹۴)، سالنامه آماری

اطلاعات جمعیتی، گرگان، واحد آمار مرکز

بهداشت شهرستان گرگان، گرگان

ناظمی، الهام و محقق نسب، عنایت الله، (۱۳۹۴)، لزوم

باز طراحی پل‌های عابر پیاده در جهت بهبود

منظر شهری (با الگوگیری از نمونه‌های موفق

ایران و جهان)، دومین کنفرانس ملی معماری و

منظر شهری پایدار، صفحات ۴۰-۲۵

نیکومرام، هاشم، وظیفه دوست، حسین و خانی،

سروش، (۱۳۸۷)، ارزیابی و تحلیل اثر بخشی

پل‌های عابر پیاده درون شهری، نشریه هویت

شهر، سال دوم، شماره ۲، تهران ، صفحات ۱۲-۳

Rasanen,M. Lajunen,T. Alticafarabay, F.and

Aydin, C.(2007) pedestrian self – Reports

of factors Influencing the Use of pedestrian

Bridges. Accident Analysis and prevention

39.